

## भाग ५

### नेपाल सरकार

### गृह मन्त्रालयको

### सूचना

नेपाल सरकारले संवत् २०८० साल वैशाख १ गतेदेखि चैत मसान्तसम्म एक वर्षभरिमा सबै सरकारी कार्यालय तथा सार्वजनिक निकायको लागि देहाय बमोजिमको सार्वजनिक, पर्व एवम् सट्टा बिदा र कार्यालय समय निर्धारण गर्ने निर्णय गरेकोले यो सूचना प्रकाशन गरिएको छः-

#### १. वर्षभरिका शनिबार बिदा:

|                              |                               |
|------------------------------|-------------------------------|
| (क) वैशाख - २, ९, १६, २३, ३० | (छ) कात्तिक - ४, ११, १८, २५   |
| (ख) जेठ - ६, १३, २०, २७      | (ज) मङ्सिर - २, ९, १६, २३, ३० |
| (ग) असार - २, ९, १६, २३, ३०  | (झ) पुस - ७, १४, २१, २८       |
| (घ) साउन - ६, १३, २०, २७     | (ञ) माघ - ६, १३, २०, २७       |
| (ड) भदौ - २, ९, १६, २३, ३०   | (ट) फागुन - ५, १२, १९, २६     |
| (च) असोज - ६, १३, २०, २७     | (ठ) चैत - ३, १०, १७, २४       |

#### २. पर्व बिदाहरू:

२.१ मुलुकभरी सार्वजनिक बिदा हुने पर्वहरू:

(क) नव वर्ष - वैशाख १ गते शुक्रबार।

(ख) राई, लिम्बू, याक्खा, सुनुवारलगायतका किराँत समुदायको उभौली पर्व - चण्डी पूर्णिमा (वैशाख पूर्णिमा) - वैशाख २२ गते शुक्रबार।

(ग) रक्षाबन्धन - भदौ १४ गते बिहीबार।

(घ) श्रीकृष्ण जन्माष्टमी - भदौ २० गते बुधबार।

(ड) घटस्थापना - असोज २८ गते आइतबार।

- (च) दशैं बिदा - कात्तिक ४ गते शनिबारदेखि कात्तिक ९ गते बिहीबारसम्म (फूलपातीदेखि द्वादशीसम्म) ।
- (छ) तिहार बिदा (कात्तिक २६ गते आइतबारदेखि कार्तिक ३० गते बिहीबारसम्म) :-
- लक्ष्मी पूजा - कात्तिक २६ गते आइतबार ।
  - म्हपूजा, नेपाल संवत् प्रारम्भ, गोवर्द्धन पूजा - कात्तिक २८ गते मङ्गलबार ।
  - भाइ टीका/किजा पूजा - कात्तिक २९ गते बुधबार ।
- (ज) छठ पर्व - मङ्सिर ३ गते आइतबार ।
- (झ) इसाई धर्मावलम्बीहरूको पर्व क्रिसमस डे, (डिसेम्बर २५) - पुस ९ गते सोमबार ।
- (ञ) किराँत समुदायको उधौली पर्व, योमरी पुन्हि - ज्यापू दिवस (धान्य पूर्णिमा) - पुस १० गते मङ्गलबार ।
- (ट) तमू ल्होसार - पुस १५ गते आइतबार ।
- (ठ) माघी पर्व/माघे सङ्क्रान्ति - माघ १ गते सोमबार ।
- (ड) सोनम ल्होसार - माघ २७ गते शनिबार ।
- (ढ) महाशिवरात्री - फागुन २५ गते शुक्रबार ।
- (ण) हिमाली आदिवासी शेर्पाहरूले मनाउने ग्याल्पो ल्होसार - फागुन २८ गते सोमबार ।
- (त) इस्लाम धर्मावलम्बीहरूको पर्व ईद (ईद उल फित्र) का दिन ।
- (थ) इस्लाम धर्मावलम्बीहरूको पर्व बकर ईद (ईद उल अजहा) का दिन ।

(द) फागुपूर्णिमा - हिमाली र पहाडी लगायतका ५६ जिल्लाहरूमा चैत ११ गते आइतबार र तराईका देहायका जिल्लाहरूमा चैत १२ गते सोमबार।

|    |        |     |          |     |                                  |     |          |
|----|--------|-----|----------|-----|----------------------------------|-----|----------|
| १. | झापा   | ७.  | धनुषा    | १३. | नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व)  | १९. | बर्दिया  |
| २. | मोरङ   | ८.  | महोत्तरी | १४. | नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पश्चिम) | २०. | कैलाली   |
| ३. | सुनसरी | ९.  | सर्लाही  | १५. | रूपन्देही                        | २१. | कञ्चनपुर |
| ४. | सप्तरी | १०. | रौतहट    | १६. | कपिलवस्तु                        |     |          |
| ५. | सिराहा | ११. | बारा     | १७. | दाङ                              |     |          |
| ६. | उदयपुर | १२. | पर्सा    | १८. | बाँके                            |     |          |

२.२ सम्बन्धित धर्म, संस्कृति, भौगोलिक क्षेत्र र स्थान विशेषका लागि मात्र हुने सार्वजनिक पर्व बिदाहरू:-

(क) गौरा पर्व - भदौ ७ गते बिहीबार।

(ख) गाईजात्रा - भदौ १४ गते बिहीबार (देशभरका नेवार समुदायका लागि मात्र)।

(ग) सिरुवा पावनीको दिन - सो पर्व मनाउने झापा, मोरङ, सुनसरी, सिराहा र सप्तरी जिल्लाहरूमा।

### ३. महिला कर्मचारीहरूको लागि मात्र:-

(क) हरितालिका (तीज) व्रत - असोज १ गते सोमबार।

(ख) जितिया पर्व - असोज २० गते शनिबार (जितिया पर्व मनाउने महिला कर्मचारीको लागि)।

### ४. शिक्षण संस्थाहरूको लागि मात्र:-

वसन्त पञ्चमी - फागुन २ गते बुधबार।

### ५. जात्रा बिदा (काठमाडौँ उपत्यकालाई मात्र):-

(क) गाईजात्रा - भदौ १४ गते बिहीबार।

- (ख) इन्द्रजात्रा - असोज ११ गते बिहीबार।
- (ग) मत्स्येन्द्रनाथको भोटो देखाउने जात्रा (सो जात्रा हुने दिन) ।
- (घ) घोडेजात्रा - चैत २६ गते सोमबार।

**६. दिवस बिदा:-**

६.१ मुलुकभरी सबैलाई हुने सार्वजनिक दिवस बिदाहरू:-

- (क) विश्व मजदुर दिवस - (मे १) वैशाख १८ गते सोमबार।
- (ख) गणतन्त्र दिवस - जेठ १५ गते सोमबार।
- (ग) संविधान दिवस (राष्ट्रिय दिवस) - असोज ३ गते बुधबार।
- (घ) जनयुद्ध दिवस - फागुन १ गते मङ्गलबार।
- (ङ) राष्ट्रिय प्रजातन्त्र दिवस - फागुन ७ गते सोमबार।
- (च) अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवस (मार्च ८) - फागुन २५ गते शुक्रबार।

६.२ अपाङ्गता भएका कर्मचारीहरूको लागि मात्र:-

अन्तर्राष्ट्रिय अपाङ्गता दिवस, (डिसेम्बर ३) मङ्सिर १७ गते आइतबार (नेपाल भित्रका सम्पूर्ण अपाङ्गता भएका कर्मचारीको लागि मात्र)।

**७. जन्मजयन्ती बिदा:-**

७.१ मुलुकभरी सबैलाई हुने सार्वजनिक जन्मजयन्ती बिदा:-

- (क) बुद्ध जयन्ती - वैशाख २२ गते शुक्रबार।
- (ख) पृथ्वी जयन्ती (राष्ट्रिय एकता दिवस) - पुस २७ गते शुक्रबार।

७.२ सम्बन्धित धर्मावलम्बीहरूका लागि मात्र:-

- (क) फाल्गुनन्द जयन्ती - कात्तिक २५ गते शनिबार (किराँत धर्मावलम्बी)।
- (ख) मोहम्मद जयन्तीका दिन (नेपाली मुस्लिम धर्मावलम्बीहरूको लागि)।
- (ग) गुरु नानक जयन्ती - मङ्सिर ११ गते सोमबार (नेपाली सिख धर्मावलम्बी)।

८. राष्ट्रिय रूपमा मनाइने तर कार्यालय खुल्ने प्रकृतिका दिवसहरू:-

- (क) जातीय भेदभाव तथा छुवाछुत उन्मूलन राष्ट्रिय दिवस - जेठ २१ गते आइतबार।
- (ख) निजामती सेवा दिवस - भदौ २२ गते शुक्रबार।
- (ग) सहिद दिवस - माघ १६ गते मङ्गलबार।

९. विदेशस्थित नेपाली नियोगहरूले सम्बन्धित मुलुकका सार्वजनिक बिदाहरूलाई समेत दृष्टिगत गरी बढीमा १८ दिनसम्म सार्वजनिक बिदा आफैले व्यवस्थापन र समायोजन गर्न सक्ने।

१०. सार्वजनिक सेवा प्रवाहसम्बन्धी विशेष व्यवस्था :-

१०.१ प्रकरण २.१ अन्तर्गतका पर्व विदा मध्ये खण्ड (ख) को उभौली पर्व-चण्डी पूर्णिमा (वैशाख पूर्णिमा), खण्ड (ग) को रक्षाबन्धन, खण्ड (घ) को श्रीकृष्ण जन्माष्टमी, खण्ड (ङ) को घटस्थापना, खण्ड (झ) को क्रिसमस डे, खण्ड (ञ) को उद्यौली पर्व, योमरी पुन्हि-ज्यापू दिवस (धान्य पूर्णिमा), खण्ड (ट) को तमू ल्होसार, खण्ड (ठ) को माघी पर्व/माघे सङ्क्रान्ति, खण्ड (ड) को सोनम ल्होसार, खण्ड (ढ) को महाशिवरात्री, खण्ड (ण) को ग्याल्पो ल्होसार, खण्ड (त) को

ईद (ईद उल फित्र) र खण्ड (थ) को बकर ईद (ईद उल अजहा) विदा, प्रकरण ५ को जात्रा बिदा अन्तर्गतका गाई जात्रा, इन्द्रजात्रा, मत्स्येन्द्रनाथको भोटो देखाउने जात्रा र घोडेजात्रा विदा, प्रकरण ६.१ अन्तर्गतका सार्वजनिक दिवस बिदा मध्ये खण्ड (ख) को गणतन्त्र दिवस, खण्ड (घ) को जनयुद्ध दिवस, खण्ड (ङ) को राष्ट्रिय प्रजातन्त्र दिवस र खण्ड (च) को अन्तर्राष्ट्रिय महिला दिवस बिदा र प्रकरण ७.१ को जन्मजयन्ती बिदा अन्तर्गतका बुद्ध जयन्ती र पृथ्वी जयन्ती बिदाका दिनमा देहायका सार्वजनिक सेवा प्रवाह गर्न सम्बन्धित मन्त्रालय वा निकायले आवश्यक प्रबन्ध मिलाउनु पर्नेछः-

- (क) नागरिकता सम्बन्धी सेवा,
- (ख) राहदानी सम्बन्धी सेवा,
- (ग) कन्सुलर सम्बन्धी सेवा,
- (घ) भन्सार तथा राजस्व सम्बन्धी सेवा (राजस्व अनुसन्धानसमेत),
- (ङ) क्वारेन्टाइन सम्बन्धी सेवा,
- (च) सवारी अनुमतिपत्र, सवारी साधन दर्ता तथा नवीकरणलगायतका यातायात व्यवस्थापन सम्बन्धी सेवा,
- (छ) उद्योग, वाणिज्य र कम्पनी प्रशासन सम्बन्धी सेवा,
- (ज) वैदेशिक रोजगार सेवा,
- (झ) राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरणसम्बन्धी सेवा,
- (ञ) मालपोत तथा नापी सम्बन्धी सेवा,
- (ट) स्थानीय तहबाट प्रवाह हुने सार्वजनिक सेवा,

- (ठ) भेटेरिनरी सेवा,
- (ड) खानेपानी सम्बन्धी सेवा,
- (ढ) विद्युत सम्बन्धी सेवा,
- (ण) सडक तथा ढल मर्मत सम्भार सम्बन्धी सेवा,
- (त) खाद्य, गुणस्तर परीक्षण,
- (थ) विभिन्न निकाय तथा शिक्षण संस्थाबाट सञ्चालन हुने परीक्षा सम्बन्धी कार्यहरू,
- (द) वैदेशिक अध्ययन अनुमति (NOC) सम्बन्धी सेवा,
- (ध) नेपाल प्रहरीबाट प्रदान गरिने चारित्रिक प्रमाणपत्र सम्बन्धी सेवा,
- (न) सम्बन्धित मन्त्रालय वा निकायले तोकेका सार्वजनिक सेवासँग सम्बन्धित अन्य सेवा,
- (प) प्रदेश सरकार र स्थानीय तहले तोकेका सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी अन्य सेवा,
- (फ) बैङ्किङ तथा बिमा सम्बन्धी कारोबार।

१०.२ अस्पताल, दूरसञ्चार (साइबर सेक्युरिटी तथा इन्टरनेटसमेत), अध्यागमन, फोहोरमैला व्यवस्थापन, फायरब्रिगेड, टक्सार, रेडियो नेपाल, नेपाल टेलिभिजन, मुद्रण विभाग, हुलाक, शान्ति सुरक्षा, विपद् आदिजस्ता रोजाना र आकस्मिक सेवा प्रदान गर्ने मन्त्रालय, विभाग तथा कार्यालयले सार्वजनिक बिदाका दिनमा समेत दैनिक काम नरोकिने गरी सेवा प्रवाह गर्नु पर्नेछ।

१०.३ प्रकरण १०.१ र १०.२ बमोजिम सेवा प्रवाह गर्न खटिने कर्मचारीले त्यसरी खटिए बापत सट्टा बिदा पाउनेछन्।

**११. कार्यालय हाजिर हुने र छुट्ने समय:-**

- (क) नेपाल राज्यभरका सबै सरकारी कार्यालयमा संवत् २०८० साल वैशाख १ गतेदेखि कात्तिक १५ गतेसम्म तथा संवत् २०८० साल माघ १६ गतेदेखि चैत मसान्तसम्म कार्यालय समय बिहान १०:०० बजेदेखि अपराह्न ५:०० बजेसम्म हुने र संवत् २०८० साल कात्तिक १६ गतेदेखि माघ १५ गतेसम्म बिहान १०:०० बजेदेखि अपराह्न ४:०० बजेसम्म हुने ।
- (ख) शुक्रबारको दिन बिहान १०:०० बजेदेखि अपराह्न ३:०० बजेसम्म हुने ।

**द्रष्टव्य:**

- (१) नेपाल सरकारले निर्णय गरी तोकेका सार्वजनिक बिदाका अतिरिक्त प्रदेश सरकारले आ-आफ्नो प्रदेशको धर्म, संस्कृति र रीतिस्थिति समेतलाई दृष्टिगत गरी घोषणा गरेका बढीमा वर्षको ६ दिनसम्मको सार्वजनिक बिदामा सम्बन्धित प्रदेशमा रहेका सङ्घीय सरकारका कार्यालयमा समेत सार्वजनिक बिदा गर्ने । तर प्रदेश सरकारले आफ्नो प्रदेशभरी लागू हुने गरी ६ दिनभन्दा बढी सार्वजनिक बिदा घोषणा गरेमा र काठमाडौं उपत्यकाका तीन जिल्लाको हकमा गृह मन्त्रालयले निर्णय गरेबमोजिम हुने ।
- (२) प्रदेश सरकारले आफ्नो प्रदेशभरी लागू हुने गरी घोषणा गरेका सार्वजनिक बिदा मध्ये वर्षको सुरुमै प्रदेश राजपत्रमा प्रकाशन भएपछि सो मध्ये ६ दिन सार्वजनिक बिदा गर्न जिल्ला प्रशासन कार्यालयले गृह मन्त्रालयमा जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

- (३) “आधा दिन” भन्नाले संवत् २०८० साल वैशाख १ गतेदेखि कार्तिक १५ गतेसम्म तथा संवत् २०८० साल माघ १६ गतेदेखि चैत मसान्तसम्म दिनको १:३० बजे र संवत् २०८० साल कार्तिक १६ गतेदेखि माघ १५ गतेसम्म तीन महिनाको लागि दिनको १:०० बजेसम्म सम्झनु पर्छ।
- (४) खाजा समय: दिउँसो १:३० देखि २:०० बजेसम्म ।

आज्ञाले,  
विनोद प्रकाश सिंह  
नेपाल सरकारको सचिव ।